

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФУНКЦІЙНА СФЕРА АПЕЛЯЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ: ЛЕКСИЧНА СЕМАНТИКА, ПРАГМАТИКА, МОВНИЙ ЕТИКЕТ»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Філологія
Спеціальність	035 «Філологія»
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) – доктор філософії
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Стрілець Інна Валеріївна - кандидат філологічних наук, асистент кафедри історії та культури української мови (https://hculanguage.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/strilets-inna-valeriivna/)
Контактний тел.	+380509407664
E-mail:	i.strilets@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8409
Консультації	понеділок та середа з 15.00 до 16.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Функційна сфера апеляції в українській мові: лексична семантика, прагматика, мовний етикет» – вибіркового складу підготовки доктора філософії (PhD) зі спеціальності 035.01 Філологія. Курс передбачає вивчення зверненої мови з погляду функційної лінгвістики шляхом виокремлення в системі лінгвістичного опису мови функційної сфери апеляції (ФСА). У курсі системно і комплексно розкрито теоретичні підстави виокремлення в ладі мови ФСА, здійснено огляд одиниць та комплексів її представлення у мові, докладно описано характеристики лексико-семантичних, прагматичних, стилістичних та мовноетикетних особливостей найважливіших первинних засобів і способів зверненого мовлення та їх функційних варіантів.

Мета курсу – ознайомити із сучасними підходами до вивчення явищ апеляції, сформулювати високий рівень володіння її теоретичними засадами, виробити навички практичного ефективного застосування набутих знань та умінь для власного аналізу одиниць та комплексів представлення ФСА в українській мові з погляду їх лексико-семантичних, прагматичних, стилістичних та мовноетикетних особливостей.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Тема 1	Вступ. ФСА як важливий складник адекватного й системного опису ладу мови. Основи теорії апеляції. Найважливіші терміни.
Тема 2	Лексико-семантична характеристика основних складників ФСА. Основні лексико-семантичні групи номінацій адресата мовлення. Проблема універсального етикетного найменування адресата мовлення (пошуки, здобутки й перспективи).
Тема 2	Прагматика апеляції. Основні поняття та історія становлення сучасної лінгвопрагматики. Прагматична специфіка апеляції в українській мові. Способи апеляцій як комплексний прагматичний засіб. Прагматичні характеристики та функції номінацій адресата мовлення.
Тема 4	Стилістика апеляції. Стилістичні можливості репрезентантів змісту апеляції. Функціонування одиниць та конструкцій апеляції у різних стилях. Специфіка апеляції в сакральних текстах.
Тема 5	Засоби апеляції з погляду мовленнєвого етикету. Національна специфіка виявлення апеляції в українській мові. ФСА в лексикографії.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проектна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: відповіді на практичних (семінарських) заняттях, письмові роботи різних видів (реферати на одну з тем, винесених на самостійне опрацювання (10 б.), есе, огляди, редагування текстів, створення фахових текстів).

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія

Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> („Словники України”).
2. <http://slovopedia.org.ua> (Колекція українських словників).
3. <http://www.slovnyk.net> (Великий тлумачний словник сучасної української мови).
4. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія).
5. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал).
6. <http://www.mova.info> (Лінгвістичний портал).
7. <http://www.pravopys.net> (Електронний „Український правопис”).

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Функційна сфера апеляції в українській мові: лексична семантика, прагматика, мовний етикет» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
(https://drive.google.com/file/d/1Tt77qEaNhwhxA6xVMG_6qX3aPPcqaNu/view)